

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI I MINISTRAVE

V E N D I M
(PROJEKT)

Nr. _____, datë _____ 2018

PËR

**MIRATIMIN E MASAVE TË NEVOJSHME QË ÇDO PERSON FIZIK A JURIDIK, I
CILI PRODHON, PËRPUNON, TRAJTON DHE E SHET LËKURËN, MBI BAZA
PROFESIONALE, TË MBAJË PËRGJEGJËSITË E ZGJERUARA TË
PRODHUESIT**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe pikës 1, të nenit 16, të ligjit nr. 10 463, datë 22.9.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, i ndryshuar, me propozimin e Ministrit të Turizmit dhe Mjedisit, Këshilli i Ministrave,

VENDOSI:

I. TË PËRGJTHSHME

1. Ky vendim ka për qëllim miratimin e masave të nevojshme që çdo person fizik/juridik i cili prodhon, përpunon, trajton lëkurën dhe e shet, (prodhuesi), mbi baza profesionale, të mbajë përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit, me qëllim mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetin e njeriut, përveç parimit “ndotësi paguan”
2. Objekti i këtij vendimi është përcaktimi i masave, që duhet të respektojnë operatorët e instalimeve për prodhimin, grumbullimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve, konkretisht:
  - a) për parandalimin e mbetjeve të gjeneruara nga instalimet e prodhimit, trajtimit dhe përpunimit të lëkurëve;
  - b) për procedurat, teknikat dhe standartet për menaxhimin e mbetjeve nga instalimet e prodhimit, trajtimit dhe përpunimit të lëkurëve;
  - c) për trajtimin e ujërave të ndotura industriale përpara shkarkimeve të tyre në gropa septike dhe trupat e tjerë ujqorë pritës;

- d) për trajtimin e diferencuar të kimikateve të rrezikshme dhe shmangien e shkarkimit të tyre në mjedis;
  - e) për aplikimin e teknologjive më të mira në dispozicion (TMD), që bëjnë të mundur ripërdorimin e ujërave të ndotura industriale, me qëllim pakësimin e shkarkimeve të ujërave të ndotura në mjedis;
  - f) për sigurimin e kushteve dhe pajisjeve për të mbrojtur mjedisin, shëndetin e punonjësve dhe të njerëzve, që bien në kontakt me mbetjet e gjeneruara nga këto instalime;
  - g) për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit, për minimizimin e mbetjeve që gjenerohen nga instalimet e prodhimit, trajtimit dhe përpunimit të lëkurëve, ripërdorimin, rikuperimin, riciklimin dhe trajtimin specifik të diferencuar të mbetjeve organike, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e integruar të mbetjeve, mbi baza profesionale.
  - h) për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit, për menaxhimin e mbetjeve të lëkurëve, që teprojnë pas trajtimit dhe përpunimit teknologjik të tyre, mbi baza profesionale.
3. Instalimet për grumbullimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve duhet të përmbushin kriteret e mëposhtme për vendndodhjen e tyre:
- a) të jenë brenda zonave industriale të përcaktuara në planet e përgjithshme vendore;
  - b) kur nuk ka zona të miratuara për zhvillimin e aktiviteteve industriale, instalimet:
    - i. të pozicionohen jo më pak se 2000 m larg nga të gjitha kategoritë e zonave të mbrojtura dhe zonat e rekreacionit;
    - ii. të pozicionohen jo më pak se 2000 m larg nga zonat me rëndësi për biodiversitetin të miratuara nga autoritetet përkatëse;
    - iii. të pozicionohen jo më pak se 2000 m nga zonat urbane.
    - iv. Te jene te zhvendosura rreth 2000 m large shtrateve lumore

II. FUSHA E ZBATIMIT DHE PËRKUFIZIME

1. Ky vendim zbatohet nga çdo prodhues/operator, i cili është përgjegjës për një instalim për prodhimin, grumbullimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve.
2. Ky vendim nuk zbatohet për operatorët e instalimeve, që përdorin lëkurën si lëndë të parë për prodhimin e këpucëve, çantave dhe veshje apo aksesoreve të tjerë prej lëkure.
3. Termat e përdorur në këtë vendim kanë të njëjtin kuptim me termat e ligjit nr. 10431/2011, “Për mbrojtjen e mjedisit”, të ndryshuar dhe të ligjit nr. 10463/2011, “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, të ndryshuar, ndërsa termat e mëposhtëm kanë kuptimin dhe përshkruajnë proceset, si më poshtë vijon:
  - a. “Çgëlqerizimi” është procesi që konsiston në uljen e pehashit (pH) alkaline dhe neutralizimin e tij, me qëllim rigjallërimin e lëkurëve;
  - b. “Depilimi” është procesi i kombinuar i shpërbërjes së qimeve dhe hidrolizës alkaline;
  - c. “Gëlqerosja” është procesi teknologjik i gëlqerosjes, që konsiston në trajtimin e lëkurëve me tretësirë të ngopur të kalciumit (Ca) nga 5 -15%, që kryhet pas procesit të heqjes së qimeve;

- d. “Ngjyrimi” është procesi i ngjyrosjes të lëkurëve me ngjyra, të cilat i jepen lëkurës sipas shijeve dhe kërkesave të tregut;
  - e. “Pasregjia” është procesi i trajtimit të lëkurëve, pas procesit të regjies, i cili synon të përmirësojë vlerat e lëkurëve;
  - f. “Piklimi” është procesi që synon uljen e pH, nëpërmjet shtimit të acideve;
  - g. “Prodhues” është personi juridik a fizik, i cili zhvillon, prodhon, përpunon, trajton dhe shet produkte të lëkurës si lëndë e parë;
  - h. “Regjia bimore” është procesi i trajtimit të lëkurëve me esenca bimore, për të siguruar tek lëkurët qëndrueshmëri dhe rezistencë ndaj kalbjes;
  - i. “Regjia kromike” është procesi që nënkupton trajtimin për regjie të lëkurës, duke përdorur kripëra të kromit (Cr);
  - j. “Regjia” është procesi i trajtimit që synon transformimin e lëkurëve pas çgëlqesosjes dhe trajtimit të tyre me acid për të patur një produkt të qëndrueshëm dhe rezistent ndaj lageshtisë dhe kalbjes nga agjentet mikrobik;
  - k. “Skarifikimi” është procesi i heqjes së mishrave nga ana e brendshme e lëkurëve;
  - l. “Tharja” është një procesi i largimit të lagështisë së tepërt të lëkurëve;
  - m. “Zbutja” është procesi për t’i dhënë lëkurëve një lagështi dhe elasticitet të nevojshëm dhe të manovrueshëm.
4. Proceset teknologjike të parashikuara sipas përkufizimeve të pikës 3, të këtij paragrafi, janë procese të cilat prodhuesi duhet t’i përshkruajë në aplikimin për procesin e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe aplikimit për tu pajisur me lejen përkatëse të mjedisit, si dhe të deklarojë shkarkimet e mundshme në ajër, ujë, tokë dhe sasinë e mbetjeve, që do të gjenerohen për secilin proces.

III. MBETJET QË GJENEROHEN NGA INSTALIMET E PËRPUNIMIT DHE TRAJTIMIT TË LËKURËVE

1. Procesi teknologjik për përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve është kompleks dhe kalon në disa faza, ku secila prej tyre gjeneron mbetje të natyrave të ndryshme, të cilat listohen si më poshtë:
  - a) Mbetje të qimeve ose leshit të gjeneruara gjatë proceseve të pastrimit të lëkurës, para trajtimit të tyre;
  - b) Mbetje nga pjesët e trupit të kafshëve, si thundrat, brirët, pjesë nga qafa, koka, bishti etj;
  - c) Mbetje nga pastrimi dhe heqja e dhjamrave të lëkurës;
  - d) Mbetje të kriperave të kalciumit (NaCl), që dalin gjatë trajtimit dhe regjies së lëkurëve;
  - e) Mbetje nga përbërës të taninës, të cilat janë rezultat i trajtimit me këto kimikate për të rritur fortësinë dhe rezistencën e lëkurës;
  - f) Mbetje nga kripërat e kromit, i cili përdoret në trajtimet kimike të lëkurëve, që kanë për qëllim mbrojtjen e produkteve të lëkurës nga dëmtuesit dhe brejtësit;
  - g) Mbetje nga kripërat e fosfateve.

IV. MASAT E NEVOJSHME PËR INSTALIMET E GRUMBULLIMIT, PËRPUNIMIT DHE TRAJTIMIT TË LËKURËVE

1. Prodhuesi që operon në instalimet e grumbullimit, përpunimit, trajtimit dhe prodhimit të lëkurëve duhet të zhvillojnë aktivitetin e tyre, vetëm pasi të jenë të pajisur me lejen përkatëse të mjedisit për çdo instalim.
2. Prodhuesi që operon në instalimet e grumbullimit, përpunimit, trajtimit dhe prodhimit të lëkurëve duhet të operojnë në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi për menaxhimin e mbetjeve, menaxhimin e kimikateve të rrezikshme, për menaxhimin e ujërave të ndotura industriale, për menaxhimin e shkarkimeve në ajër, për menaxhimin e mbetjeve organike dhe të ngurta dhe për menaxhimin e zhurmës në mjedis.
3. Këto instalime, përveç kërkesave të përcaktuara në pikën 2 të këtij kreu, duhet të marrin masa edhe për zbatimin e kërkesave që rrjedhin nga Konventa mbi tregtinë ndërkombëtare të llojeve të rrezikuara të faunës dhe florës së egër (CITES).
4. Produktet e lëkurës ose gëzofet nga speciet e listuara në Anekset e kësaj Konvente, janë subjekt i kufizimeve apo i detyrimit për marrjen e lejeve / çertifikatave për eksportin / importin / ri-eksportin e tyre në vendet, që janë palë të Konventës CITES.

V. MASAT E NEVOJSHME PËR PARANDALIMIN E RREZIQEVE

1. Në procesin teknologjik të prodhimit, përpunimit dhe trajtimit të lëkurëve përdoren një sërë produktesh kimike dhe biologjike, që janë të rrezikshme për mjedisin dhe shëndetin e njerëzve. Rreziqet potencialisht të mundëshme mund të vijnë nga:
  - a. Kimikatet e përdorura në procesin e regjies, të cilat mund të kenë veti të rrezikshme, të tilla si: ndezshmëri, toksicitet, potencial korroziv dhe potencial oksidimi;
  - b. Agjentët biologjikë, që mund të vinë nga bakteret, kërpudhat, marimangat dhe parazitët, që mund të jenë të pranishëm në lëkurë ose mund të formohen gjatë procesit të përpunimit dhe trajtimit të lëkurëve;
  - c. Ndotja e ujërave dhe tokës nga kloridet, taninet, kromi, sulfatet dhe sulfatet trivalent, si dhe kimikatet e tjera organike;
  - d. Zjarret ose shpërthimet në instalimet e grumbullimit, përpunimit, trajtimit apo tharjes, të cilët mund të përdorin një sërë materialesh të ndezshme. Shpërthimet ose zjarret mund të shkaktojnë dëme jo vetëm në instalime, por edhe në mjediset përreth, si dhe në kontaminimin e ujërave, tokës dhe ajrit;
  - e. Ndotja e ajrit dhe çlirimi i substancave të rrezikshme, si VOCs/ tretës organikë dhe sulfur hidrogjeni në ajër, të cilët rrezikojnë mjedisin.
2. Për të shmangur dhe parandaluar rreziqet e sipërcituara është e nevojshme të ndërmeren një sërë masash të nevojshme për menaxhimin e riskut, si më poshtë:
  - a. masa për menaxhimin e kimikateve të rrezikshme, referuar dispozitave të ligjit për menaxhimin të kimikateve dhe akteve nënligjore në zbatim të tij;
  - b. masa për menaxhimin e ujërave të ndotura industriale, referuar ligjit nr. 9115, datë 24.7.2003 “Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotur” i ndryshuar, dhe Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 177, datë 31.3.2005 “Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”;

- c. masa për menaxhimin e shkarkimeve në ajër, referuar Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 908, datë 21.03.2016 "Për përcaktimin e masave për kufizimin e shkarkimit të përbërësve organikë të avullueshëm nga përdorimi i tretësve organikë në disa veprimtari dhe instalime";
- d. masa për menaxhimin e mbetjeve organike, sipas përcaktimeve të VKM Nr. 608, datë 17.09.2014 "Për masat e nevojshme për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve bio si dhe kriteret dhe afatet për pakësimin e tyre" dhe legjislacionit në fuqi për menaxhimin e mbetjeve.

VI. MASAT E NEVOJSHME PËR MENAXHIMIN E KIMIKATEVE TË RREZIKSHME

- 1. Procesi teknologjik i prodhimit, trajtimit, regjies dhe përpunimit të lëkurëve kërkon përdorimin e një sërë kimikatesh, të kategorizuara si të rrezikshme, sipas Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 489, datë 29.6.2016 "Për miratimin e listës së substancave me rrezikshmëri shumë të lartë (SVHC) e të kriterëve për përfshirjen e substancave në listën SVHC dhe lëshimin e një autorizimi të kushtëzuar me qëllim vazhdimin e përdorimit të SVHC-ve".
- 2. Për të shmangur ndotjen e mjedisit dhe rrezikimin e shëndetit të njeriut, menaxhimi dhe përdorimi i kimikateve duhet t'i përmbahet kushteve dhe rregullave, si më poshtë:
  - a. Të jenë të etiketuara me simbole të përcaktuara, sipas kërkesave të Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 488, datë 29.6.2016 "Për klasifikimin, etiketimin dhe ambalazhimin e kimikateve"
  - b. Kimikatet që shkaktjnë reaksione në prani të kimikateve të tjera, nuk duhet të ruhen në të njëjtin vend. Udhëzimet për pajtueshmërinë e kimikateve të ndryshme mund të merren nga të dhënat në etiketat dhe çertifikatat e këtyre produkteve;
  - c. Kimikatet duhet të magazinohen në ambjente të siguruara, të mbyllura, të mbuluara dhe shtruara me beton, për të shmangur depërtimin e ujërave të shirave në vendet e ruajtjes së tyre apo ndotjen e tokës dhe ujërave sipërfaqësor në rast aksidentesh. Instalimet duhet të kenë sisteme kullimi që të mundësojnë shkarkimet direkt në një sistem kanalizimesh sanitare për asgjësimin e ujërave të ndotura, në përputhje me ligjin nr. 9115, datë 24.7.2003 "Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura", ose në një impiant grumbullimi, që parandalon derdhjen e lëngjeve dhe rënien në kontakt me mjedisin.
  - d. Të instalohen pajisje për dhënie alarmi, në rastet e shkarkimeve të depozitave nga tejmbyshja apo të prezencës së gazeve toksike në ambientet e instalimeve.
- 3. Prodhuesi që operon në instalimet për grumbullimin, përpunimin, trajtimin dhe prodhimit të lëkurëve të mbajë një regjistër për sasinë e kimikateve të përdorura gjatë proceseve teknologjike në instalim.

VII. MASAT E NEVOJSHME PËR TRAJTIMIN MJEDISOR TË UJËRAVE TË NDOTURA

1. Ujërat dhe solucionet që përdoren gjatë procesit teknologjik për prodhimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve kanë përmbajtje të kimikateve dhe të baktereve, të cilat duhet të kontrollohen dhe trajtohen përpara shkarkimit të tyre në gropat septike.
2. Për të kontrolluar dhe trajtuar shkarkimet e ujërave të ndotura, instalimet e prodhimit, përpunimit dhe trajtimit të lëkurëve duhet të kenë:
  - a. Sisteme të trajtimit të ujërave të ndotura industriale, si pjesë e proceseve teknologjike të prodhimit, përpunimit dhe trajtimit të lëkurëve, para shkarkimeve në gropat septike apo vende të tjera të lejuara;
  - b. Proceset teknologjike apo zonat e instalimit, që nuk përdorin kimikate apo që nuk gjenerojnë ujëra të ndotura industriale, duhet të kenë kontratë me kompani të paisura me licencën përkatëse dhe lejen e mjedisit për shkarkimin, grumbullimin dhe trajtimin e ujërave të ndotura urbane.
  - c. Sistemet për trajtimin e ujërave të ndotura industriale duhet të përmbushin kërkesat dhe standartet e përcaktuara në ligjin përkatës për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura, si dhe në VKM nr. 177, datë 31.3.2005 “Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”.
  - d. Këto ujëra, pasi trajtohen dhe neutralizohen nga operatorët, mund të shkarkohen në gropa septike apo në trupat ujqor pritës, nëse i përmbushin normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta sipas VKM. 177/2005.
3. Shkarkimet e ujërave të ndotura industriale, që janë pjesë e proceseve teknologjike të trajtimit me kimikate dhe me përmbajtje mbi normat kufi të përcaktuara për kromin, fosfatet dhe nitratet sipas normave të lejuara të shkarkimeve të lëngëta, duhet të grumbullohen dhe trajtohen në vaskat dekantuese përpara shkarkimit të tyre.
4. Ujërat e ndotura industriale, pas trajtimit mjedisor në impiante të posaçme trajtimi të licencuara dhe të pajisura me lejen përkatëse mjedisore, shkarkohen në gropa septike.
5. Prodhuesi që operon në instalimet për prodhimin, grumbullimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve duhet të mbajë një regjistër për sasinë e ujërave të ndotura që janë grumbullur, trajtuar dhe shkarkuar nga instalimi.

VIII. MASAT E NEVOJSHME PËR MENAXHIMIN E SHKARKIMEVE NË AJËR DHE ZHURMAVE

1. Gjatë procesit të prodhimit, trajtimit dhe përpunimit të lëkurëve instalimet shkarkojnë gazra në atmosferë, si:
  - a. Sulfidi i hidrogjenit, i cili çlirohet gjatë procesit të depilimit dhe është shumë toksik dhe i ndezshëm;
  - b. Komponimet organike të paqëndrueshme (VOCs) mund të clirohen nga të gjitha proceset që përdorin tretës organikë;
  - c. Pluhuri dhe aromat, të cilat janë shqetësuese për zonat përreth instalimit.
2. Për të shmangur ndotjen e ajrit, shkarkimet e gazrave në ajër nga instalimet duhet të jenë brenda vlerave kufi të përcaktuara në VKM nr. 435, datë 12.9.2002 “Për miratimin e

normave të shkarkimeve në ajër”, si dhe pikat e shkarkimit të gazrave duhet të pajisen me sisteme ventilimi dhe trajtimi të shkarkimeve të gazrave.

3. Sistemet e ventilimit dhe filtrave për kapjen e gazrave, duhet të përmbushin kërkesat dhe standartet e përcaktuara në legjislacion në fuqi për menaxhimin e cilësisë së ajrit dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij.
4. Shkarkimet e pluhurave dhe aromave në ajër nga instalimet të jenë brenda vlerave kufi të përcaktuara në legjislacionin në fuqi për cilësinë e ajrit.
5. Transportimi, lëvizjet brenda instalimit, si dhe përpunimi e trajtimi i lëkurëve nëpërmjet proceseve teknologjike në këto instalime, duhet të bëhet në mënyrë të kontrolluar dhe profesionale, duke minimizuar kështu zhurmat dhe dridhjet.
6. Makineritë dhe pajisjet e përdorura në instalim duhet të jenë të pajisura me dokumentacionin shoqërues që tregon të dhënat për fuqinë e zhurmës që lëshon. Këto manikeri dhe pajisje duhet të mirëmbahen dhe shfrytëzohen gjatë procesit të punës në kushte të përshtatshme dhe efçente për të mos kaluar indikatorët e përcaktuar të zhurmës, me qëllim minimizimin e zhurmave.
7. Instalimet e e prodhimit, grumbullimit, përpunimit dhe trajtimit të lëkurëve, duhet të kenë një procedurë të dokumentuar, ku të përshkruhet si do të shmangen ose minimizohen zhurmat dhe vibrimet, të cilat duhet të jenë brenda indikatorëve të përcaktuar në ligjin nr. 9774, datë 12.7.2007 “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis” si dhe në Udhëzimin nr. 8, datë 27.11.2007 “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”.
8. Kjo procedurë duhet të rishikohet në rastet kur ndryshon mënyra e operimit të instalimit, si dhe kur futen në shfrytëzim makineri dhe pajisje të reja.
9. Prodhuesi që operon në instalimet për grumbullimin, përpunimin, trajtimin dhe prodhimin të lëkurëve duhet të mbajë një regjistër për sasinë e gazrave, pluhurave të shkarkuara dhe nivelin e zhurmave të lëshuara nga instalimi.

IX. MASAT E NEVOJSHME PËR MENAXHIMIN E MBETJEVE ORGANIKE DHE TË NGURTA

1. Mbetjet organike dhe të ngurta, të krijuara nga instalimet për grumbullimin, përpunimin, trajtimin dhe prodhimin të lëkurëve janë kryesisht: mbetje të lëkurës, dhjamëra, qime, mbetje të tjera shtazore të cilësuara si mbetje organike dhe komponimet e kromit dhe sulfurit, të cilësuara si të ngurta.
2. Mbetjet organike duhet të trajtohen të diferencuara dhe në instalime të liçensuara për trajtimin e mbetjeve organike, deri në fazën e tyre përfundimtare, që të pushojnë së qeni mbetje.
3. Trajtimi i mbetjeve të ngurta duhet të kryhet në instalime të liçensuara dhe të pajisura me me lejen përkatëse mjedisore, për trajtimin e mbetjeve të ngurta, sipas specifikës së tyre, deri në fazën e tyre përfundimtare që të pushojnë së qeni mbetje.
4. Prodhuesi që operon në instalimet për grumbullimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve të mbajë një regjistër për sasinë e mbetjeve të gjeneruara dhe të ketë një plan për mënyrën e trajtimit të tyre deri në përfundim të statusit mbetje, sipas legjislacionit në fuqi për menaxhimin e mbetjeve.

X. PËRGJEGJËSIA FINANCIARE E PRODHUESIT

1. Cdo person fizik/juridik i cili prodhon, përpunon, trajton lëkurën dhe e shet, (prodhuesi), mbi baza profesionale, mban përgjegjësi financiare për përmbushjen e kërkesave të përcaktuara në këtë Vendim.
2. Operatorët, që e përdorin lëkurën si lëndë të parë për prodhimin e këpucëve, çantave, veshje dhe/apo aksesorëve të tjerë prej lëkure ka përgjegjësi të lidhë marrëveshje/ kontratë për trajtimin e mbetjeve që krijohen nga procesi me prodhuesin ose me një *operator tjetër të licensuar, që kryen operacione trajtimi të mbetjeve të lëkurës, sipas legjislaciinit në fuqi.*

XI. NDALIME

1. Në zbatim të këtij vendimi, ndalohet:
  - a) Përzierja e ujërave larës me ujërat e ndotura industriale, veçanërisht e atyre me përmbajtje substancash të rrezikshme;
  - b) Shkarkimi i ujërave të ndotura në gropa septike, pa i'u nënshtruar trajtimit paraprak të tyre, brenda normave të lejuara të shkarkimeve të lëngëta, sipas VKM nr. 177, datë 31.3.2005 "Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse";
  - c) Depozitimi i mbetjeve organike në lëndfillet e mbetjeve urbane;
  - d) Përdorimi i kimikateve të peregjistruara në Republikën e Shqipërisë dhe në kundërshtim me dispozitat ligjore të ligjit për menaxhimin e kimikateve;
  - e) Instalimi dhe vënia në punë e veprimtarive, makinerive dhe impianteve të prodhimit të lëkurëve, në mjedise të brendshme dhe të jashtme, pa zbatuar masa parandaluese e mbrojtëse, zhurma e të cilave kapërcen nivelet kufi.
2. Në rast se konstatohet kryerja e aktiviteteve të ndaluara, të përcaktuara në pikën 1 të këtij kreu, ndërmerren masat ligjore dhe administrative për ndërprerjen, pezullimin, mbylljen apo sekuestrimin e instalimit, sipas shkallës së shkeljes, referuar dispozitave ligjore, përkatësisht:
  - a) nenit 69, të ligjit nr. 10431/2011 "Për mbrojtjen e mjedisit", i ndryshuar;
  - b) nenit 29, të ligjit nr. 10448/2011 "Për lejet e mjedisit", i ndryshuar;
  - c) nenit 23, të ligjit nr. 9115, datë 24.7.2003 "Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura" i ndryshuar;
  - d) nenit 62, të ligjit nr. 10463/2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve" i ndryshuar;
  - e) nenit 40, të ligjit nr. 27/2016 "Për menaxhimin e kimikateve";
  - f) nenit 32, të ligjit nr. 9774, datë 12.7.2007 "Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis".

XII. MONITORIMI, RAPORTIMI DHE INSPEKTIMI

1. Prodhuesi që operon në instalimet për grumbullimin, përpunimin dhe trajtimin e lëkurëve duhet të kenë sistem të miratuar për monitorimin dhe raportimin e rezultateve në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit, sipas kërkesave të përcaktuara në lejen e mjedisit.

2. Sistemi i monitorimit përfshin të paktën, si më poshtë:
  - a. Kimikatet e përdorura;
  - b. monitorimin e shkarkimeve të ujërave të ndotura;
  - c. monitorimin e shkarkimeve në ajër;
  - d. monitorimin e mbetjeve organike dhe të ngurta që krijohen dhe mënyra e menaxhimit të tyre;
  - e. monitorimin e zhurmave të shkaktuara nga instalimi;
  - f. sasi të lëkurëve të grumbulluara, përpunuara, trajtuara, prodhuara e shitur, si dhe llojet e tyre.
3. Inspektorati shtetëror përgjegjës për mjedisin inspekton të gjithë operatorët ekonomikë të instalimeve të grumbullimit, përpunimit, trajtimit dhe prodhimit të lëkurëve,(prodhuesit) që veprimtaria e tyre është në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e mjedisit, menaxhimin e integruar të mbetjeve, lejet e mjedisit dhe për inspektimin në Republikën e Shqipërisë.
4. Prodhuesit, të cilët janë subjekt i këtij vendimi, u vënë në dispozicion inspektoratit shtetëror përgjegjës për mjedisin të gjithë dokumentacionin dhe të dhënat e nevojshme për kryerjen e inspektimeve në instalim.

XIII. DISPOZITA KALIMTARE

1. Të gjithë operatorët ekonomikë e një instalimi ekzistues për grumbullimin, përpunimin, trajtimin dhe prodhimin e lëkurëve, brenda 9 muajve pas hyrjes në fuqi të këtij Vendimi, të fillojnë të marrin të gjitha masat teknike, ligjore, rregullatore që instalimi të jetë në përputhje me kërkesat e këtij vendimi.
2. Të gjithë operatorët ekonomikë të një instalimi ekzistues për grumbullimin, përpunimin, trajtimin dhe prodhimin e lëkurëve, brenda 1 viti pas hyrjes në fuqi të këtij vendimi, të aplikojnë pranë Qendrës Kombëtare të Biznesit për rishikimin e kushteve të lejes ekzistuese të mjedisit në përputhje me kërkesat e këtij vendimi, sipas procedurave të përcaktuara në legjislacionin në fuqi për lejet e mjedisit.
3. Pas kalimit të afatit të përcaktuar në pikat 1 dhe 2 më sipër dhe në çdo rast, kur nga strukturat e kontrollit, monitorimit dhe inspektimit konstatohet mospërbushja e kërkesave të këtij vendimi, ndërmerren masat ligjore dhe administrative për ndërprerjen, pezullimin, mbylljen apo sekuestrimin e instalimit, sipas shkallës së shkeljes.
4. Agjencia Kombëtare e Mjedisit përcakton kushtet e lejes së mjedisit për instalimet e reja të grumbullimit, përpunimit, trajtimit dhe prodhimit të lëkurëve si dhe rishikon kushtet e lejeve ekzistuese të mjedisit për instalimet ekzistuese, mbështetur në kërkesat e përcaktuara në këtë vendim.
5. Ngarkohen Ministria e përgjegjëse për mjedisin, Agjencia Kombëtare e Mjedisit, Inspektorati shtetëror përgjegjës për mjedisin, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

EDI RAMA